GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 8 galbini mon. sunătória.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 92. Brasiovu 11 Decembre 29 Novembre **1869.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 10 Decembre.

Scimu pré bine, ca procederea camerei din Pest'a cu votarea pentru estradarea deputatului A l. Romanu va inveninà fórte tare ranele infipte in anim'a romanului, cu atatu mai vertosu se va indignà tóta natiunea, finduca caus'a, pentru care e condamnatu, e chiaru caus'a nationala comuna, pentru care romanulu s'a facutu atatu de simtibilu, incatu ori cine se cutéza a dá vreo lovitura acestei cause, se privesce de celu mai aprigu si mai conjuratu inimicu alu natiunei romane, care nu póte fi indiferenta, candu se lucra de persecutarea barbatiloru, cari ei apera caus'a ei. Óre de ce nu facu coi dela putere o mai buna diagnose a morbului, déca vreau se vindece ranele natiunei romane?! De ce aplica densii medicine corrodiatórie si de simpathia si de concordia deodata, cá cum ból'a romanului n'ar fi lesne de vindecatu, fara a aplicá medicina aspra de terorismu, care inveninéza totu organismulu nationale. — Si óre pentruce se indignéza romanulu candu aude astfeliu de tractari? Éca se sciti, ca numai ambitiunea cea susceptibile e conductorulu electricitatii, ce se aduna in peptulu lui, prin atacarea lealitatii lui. Romanulu dela vladica pana la opinca se tiene, si se simtiesce, ca e cu multu mai bunu, mai fidelu si in fapta si mai activu, decatu insusi aceia, cari din scopuri tendentióse scornescu despre elu totu feliulu de prepusuri. In consciinti'a sa probata de seculi, inse nutrita acum de spiritulu perfectei egalitati, se ataca fórte, candu vede, ca in locu de a secerá dela conlocuitóriele natiuni, dela onest'a legala, activa si moral'a lui portare o mai condemna tractare pe terenulu nationale politicu, se afla silitu pe di ce merge a esperiá cá contraservitia numai insielari, calumniari, ignorari, respingeri! — Ce e mai multu ca pentrucá se se póta justificá aceste apucaturi de necivilisatiune, se inventéza apoi totu feliulu de scorniturí si prepuneri, cá cum ar' vré cu de a sil'a a precipitá pe romanu in conditiunea de vendiatoriu de patria, de omu periculosu pentru statu — de reactionariu; — si apoi, candu mai apera si competintii'a drepturiloru sale, candu combate farisaismulu celu periculósu concordiei si binelui statului si dovedesce acésta cu foculu, celu nasce consciinti'a de dreptu si de dreptatea lui Ddieu, indata se stigmatiséza cá turburatoriu de pace publica, toema candu pentru consolidarea acesteia biciuesce metechnele farisaismului politicu! Asia in locu de recunosciintia, pentru adeverat'a loialitate, i se prepara condamnari nemeritate, cum se intimplá acum cu d. A. Romanu. Cugetele de neloialitate se afla numai in animele perfide, cari un'a dicu si alt'a facu. Romanulu a lucratu, lucra si va lucrá pe facia strigundu cá Casandr'a: Venitive in ori fratiloru, ca dela multiumirea nóstra depinde si inflorirea viitoriului vostru!—

Noi scimu ce dicemu, pentruca amu venitu la consciinti'a acea, cumca numai una viétia solidaria si armonica ne potu sustiené clenodiale cele mai pretiióse ale ecsistintiei nationale, — in insul'a acesta — si nóue si vóue; inse cá se potemu face acésta trebuie se ne ajutamu imprumutatu intru desvoltarea poteriloru prin cultur'a nationale si prin libertatea deplina de a ne desvoltá pe intrecute. Vai de maghiari si de romani inse, déca se incorda unii pe contulu si nimicirea celorulalti a visá de fantasmagoriile fericirei si inaltiarei, ca-ce atunci acei nefericiti intru orbi'a loru voru cadé victima tristeloru ilusiuni. Unu singuru poporu aveti aliatu prin interesele sustienerei vietiei nationale si prin elu aveti si prospecte de simpathii la popórele romano-latine, si acesta e poporulu romanu, care pana candu n'a fostu amenintiatu in ecsistinti'a vietiei sale nationale de máni'a de alu maghiarisá si alu ignorá cá atare, nu s'a departatu de idea destinului comunu. Intórcetive, dati se emulamu intru amicabil'a tractare unii cu altii, cá perfectu egali, implinindune dorintiele unii altora, cá se fimu fericiti si feriti de comunulu periclu. Sera poenitentia poenitio est! —

Unu echo!

Din centrulu Tranilvaniei 30 Nov. 1869.

Totu romanulu binesimtitoriu s'a grabitu a comproba in fapta, ca esposésionarea Tofaleniloru — legala dupa forme? dara injusta dupa dreptulu materialu! a vatamatu aduncu pre poporulu romanu pana in renunchi, — si acésta vatamare cu atata e mai durerósa, cu catu se impartiescu ajutórie din banii publici, adunati in parte din sudórea romaniloru — adesoori si pentru straini, — dara pentru Tofaleni nu s'au datu nici unu denariu?! acésta proba o arata listele oferteloru, — si speramu, ca aceia, cari inca nu si-au oferitu denariulu obligatu, nu voru intardiá asi depurá si acestu tributu! —

Da cu atata amu facutu apoi totusi amesuratu importantiei acestei cause, da casurile analoge, ce stau in pragurile multora inca, nu reclama ajutoriulu nostru, pentru a delatura de timpuriu urmarile cele triste, si periculu ce amenintia ecsistinti'a multora in viitoriu?

Credemu, ca in timpulu de facia lealitatea si fidelitatea cea nascuta a romaniloru catra augustulu tronu numai asia ni omu puté o dovedi, déca pre tóte calile posibile legale, vomu aduce la cunosciintia préinalta a Maiestatei Sale si a inaltului regimu tóte casurile de injustitia si gravamine, — cá asia pre langa strinsa respectare a legiloru din partea nóstra, se putemu totudeodata esopera, cá acele se le respecteze la aplicarea loru si aceia facia cu romanii, cari suntu chiamati actu a administra justitia; si cá acele eventualminte in partile loru ingraniatórie se se modifice in intielesulu dreptatii, si dupa spiritulu timpului.

Séu mai este vreunu romanu, care póte cautá la asemene casuri cu indiferentismu? — Suntemu convinsi, ca astadi intre noi toti numai unu cugetu si numai unu simtiu domnesce, cá se pasimu la activitate cu glasulu: „Se traiésca Imperatulu si Domnitoriulu nostru, se traiésca dreptatea si toti aceia cari suntu gata a se sacrificá pentru dreptate! — si pentru delaturarea gravamineloru illegale!!! —

Mai multi din poporu!

Din campulu resbelului

se scrie in „Tr. Ztg." ca insurgentii devinu totu mai selbatici si mai amenintiatori, si starea de asedia, in care se afla Dalmati'a, asedeaza mai multu pe armat'a decatu pe dusmanulu ei. In regimen. archid. Albrecht din 47 oficiri numai 25 potu servi, ceilalti si militia multa suntu prin spitale, perderile cu morti cu raniti in acestu regimentu suntu 260. Celelalte reg. au asemeni perderi, in catu preste 700 insi cadiura numai morti. — Acum ésa la lumina, ca si politic'a Prusiei a fostu amestecata la acestu resbelu, si Dalmati'a fù loculu, despre care dise Bismark catra diplomatulu rusu, ca resbelulu va incepe acolo, unde nime n'a visatu, ca e posibilu. Rusi'a prin propagand'a dà se-si continua politic'a, dar' Turci'a i sta in drumu, care ér' a descoperitu in Bulgari'a conjuratiuni de resculare, si incepù a incarcerá! — Ma si turcii acestia incepu a preface scólele bulgare in scóle simultane mestecate cu turci, de unde se catramescu bulgarii si mai tare, si dela Rusciucu emisera o provocare, cá se nu concéda a li se amenintiá tocma nationalitatea si relegea prin mestecarea scóleloru cu paganii.

Sibiiu 3 Decembre 1869.

In „Gazet'a Transilvaniei" din 27/15 Novembre a. c. Nr. 88 intréba „Mai multi din nordulu Transilvaniei: de „merita banca de asecuratiune reciproca „Transilvani'a" a fi imbraciosiata din partea romaniloru?" Apoi indrépta mai multe intrebari catra consiliulu administrativu alu acestei bance, si esprimandu-si óre-si-care ingrigire pentru venitoriulu ei, roga pe numitulu consiliu pentru catu mai curenda organisare a agenturéloru.

Cá unulu ce stau in cea mai strinsa legatura cu banc'a de asecuratiune reciproca „Transilvani'a", si vedu din cea mai deaprópe distantia toti pasii, cari facu in administratur'a ei, me aflu in placuta pusetiune, de a poté dá domniloru intrebatori respunsuri — asia credu — indestulitórie, séu celu pucinu mulcomitóre.

Dar' mai inainte de tóte se-mi ierte domniloru oserbatiunea intrebatória: nu cumva pe langa considerarea cuventeloru din art. cestionatu: „interesandu-me de viitoriulu bancei — nu numai cá patriotu, ci si cá membru alu aceleia, nu potu a nu mi esprime óresicare preingrigire, mi se ar' poté permite, a reduce pe acei „mai multi" la unulu singuru singurelu, care, nefindu informatu, cum se cuvine, despre starea lucrului, a stricatu si strica mai multu prin articlulu seu, decatu dóra a vrutu elu se ajute institutului cestionatu, si decatu ar' poté se strice impreigrigurile, pe care le tiene densulu de nefavoritórie intreprinderei, carea tocma se afla in desvoltare, prin urmare nici nu pretinde a se privi de perfecta.

Dupa mic'a asta oserbatiune me intorcu la intrebarile puse — de catra unulu, séu de catra mai multi, pentru mine de altmintrenea totu atata — si pe temeiulu esperintiei, ce insumi amu facutu pe langa institutulu bancei „Transilvani'a" mi iau voia a respunde:

ca acesta banca merita a fi imbraciosiata din partea romaniloru pe intrecute, pentru ca este unu institutu patrioticu, si chiamatu a folosí, precum altoru fii ai patriei, asia si romaniloru intr'o mesura cu multu mai mare, decatu alte societati de feliulu acesta nepatriotice. Dar' merita a fi imbraciosiata acesta banca si pentru acéea, pentru ca ea nu e proprietatea unei séu altei corporatiuni de vreo colóre deosebita, ci e proprietatea tuturoru acelora, cari o imbraciosiaza, si revarsa binefacerile sale in acea mesura, in carea se imbraciosiaza, si in prim'a linia a acelora, cari o imbraciosiaza. Apoi ca tocma romanii au cea mai mare trebuintia de asemenea institute si ca tocma ei trebuie se se intereseze mai viu de asemene intreprinderi, nu mai remane nici cea mai mica indoiéla.

E deci acum de a se cautá: de e intemeiata preingrigirea domniloru intrebatori?

Eu dupa cele co amu vediutu, ca se au potutu face pana acuma, si vedu ca se facu in tôta diu'a in interesulu bancei, de carea nevorba, asecuru pe domnii intrebatori, ca nu au causa de a se teme de nemica; pentruca, déca suntu agentii pana acuma rari prin districte si comitate, aceia se inmultiescu tocma acuma in unele parti si se voru inmulti catu de curendu si in alte parti dupa posibilitate si trebuintia. Midiulócele, despre care se a potutu dispune la inceputulu activitatii acestei bance, erau prea modeste; cei ce avea a dispune despre ele, erau datori, se le crutia catu numai se potea; deci acelora — mai cu séma la inceputu — nu le dá man'a a angagiá o multime mare de inspectori cu lefi insemnate si asia nu se au potutu organisá numai decatu agenturele in tôte partile Transilvaniei si ale Ungariei, ce deodata nici acum nu se pôte face. Se face inse acest'a cu tóta iutiél'a in parte, pentru ca tocma si spre acestu scopu suntu esmisi d. inspectoru generalu M. si inspectoru R. la Aradu, Lugosiu, Caransebesiu etc.; d. inspectoru H. in partea Muresiului din susu; d. inspectoru S. in partile Brasiovului; d. aspir. de inspectoratu baronulu R. in partea resariténa a Secuimei; d. oficialu B. in Orastia si D. aspir. de inspectoratu Sch. in scaunele fundului regiu, cari, catu -si voru implini misiunea loru in acelea tienuturi, numai decatu voru calatorí in alte parti ale Transilvaniei si Ungariei totu spre acelu scopu si asia in scurtu timpu nu va fi silitu nimenea, a calatorí prea departe pentru efepturea vreunei asecurari.

Asecuru mai departe pe domnii intrebatori, ca — dupa cum me-amu informatu eu deplinu — catra agentii propusi cu ocasiunea tienerei adunarei generale in Siomcut'a si primiti de catra banc'a „Transilvani'a“, de aici se au espedatu blanchetele si firmele necesarie; déca inse acestia dóra nu le-au primitu, óre nu erá datoriti'a loru de a se ingrigí si intrebá dupa ele?

Instructiunea, de carea se face amintire si pe carea pana una alta o suplinéu statutele si indreptarile esmise deadreptulu dela oficiulu centralu, a cerutu nu pucinu timpu spre a se compune. Acum e in tóte trei limbele *sub tiparu* si in scurtu timpu o voru avé toti agentii si alti oficiali ai institutului a mana, cari, servinduse de ea cum se cuvine, voru promová scopurile acestui institutu in interesulu publicului partasiu la elu.

La ulteriôra intrebare privitória la vorbele, ce se dice, ca se facu „cu atata nemultiumire despre conducerea directiunei in afacerile si organisarea ei“, vediendu, ca domnii intrebatori -si respundu insusi, inculpandu directiunea generale cu o portare nepasatória facia cu organisarea definitiva a agenturelor, si pentru aceia nu trebuie se mai respundu, pentru ca se a respunsu in cele de susu si la acésta intrebare. Aflu inse a oserbá si aici, ca precum au si alte institute nóue, asia are si banc'a „Transilvani'a“, dupa „figulus figulum odit“ *inimicii* sei, ale caroru guri rele nu le va poté astupá nici odata. Vorbésca aceia, ce le place, éra dnii intrebatori se fia convinsi, ca precum directiunea generale, asia si consiliulu administrativu si-au implinitu si-si voru implini datoriintele sale facia cu publiculu angagiatu la banc'a „Transilvani'a“ cu tóta acuratetí'a si strictetí'a, si in scurtu timpu voru avé bucuria a vedé si pe domnii intrebatori intru tóte multiumiti.

In fine rogu pe toti interesatii de banc'a „Transilvani'a“, se nu -si pregete, a face o mica cantare in conspectele de spese ale altoru societati de feliulu acesta, si voru vedé cate sute de mii au versatu acelea inca pana se aflau in stadiulu de intemeiare si pana inca nu au fostu castigatu nemica pentru sine, apoi se cerce si in socotelele bancei „Transilvani'a“, — pe care catu de curendu le voru vedé pe mas'a adunarei generali — si se afle catu de crutiatoriu se au intrebuintiatu banii incursi, si ca pe langa tóta crutiarea acesta se au castigatu pana acuma preste patru miliône in asecurationi in contra focului si mai trei sute de mii in ramulu asecurarunei de viétia.

Unulu.

Borsi'a 20 Nov. 1869.

Respunsu la intrebarile subscrisului adresate in Nr. 83 alu „Gazetei Transilvaniei“ prin domnulu „Unu representantu gr. cat. alu comitatului Dobo'a cá alegatoriu.“

Veritatem et judicium pacis judicate in portis vestris. Zachar. 8.

Inainte de tóte, nu me órta consciinti'a -mi de romanu, cá se potu trece cu vederea acesta impróginare: ca domnulu representante in introducerea corespondentiei sale, pune inaintea on. publicu romanu cetitoriu corespondenti'a -mi luata subscrisa cá pre singur'a icóna documentatória de zelulu meu de romanu „manifestatu“, precum dice dsa, „prin artea oratoriei intru atata, incatu nici credu se fia cineva, care se le traga la indoiélá“.

Nu voiu se dau reflesiuni instructive dlui representantu — precum numesce domn'a sa parerile -mi modeste, dar' cuprindiatórie de unu adeveru necontestaveru — desfasiurate in nesulu corespondintiei mele; — ci cutediu a afirmá nu numai inaintea domnului representante, dar' si inaintea on. publicu cetitoriu, ca: adeverat'a icóna caracterisatória de tipulu originalu alu cutarui individu este, trecutulu lui prefacutu in decursulu carierei chiamarei sale. Purcediendu din acestu principiu cutediu totudata a asera; ca fiindu aplecatu la peptu de mama romana, pana in diu'a de adi din grati'a providintiei si a genului romanismului — care cá unu augeru, paditoriu concomitéza destinele natiunei romane, — si pre cei ce o iubescu, — amu vietiuitu cá unu romanu; si asia trecutulu carierei mele celei prentiesci — de si mai numai de unu deceniu — e trecutulu unui romanu, care pentru pretiulu sangelui mamei sale, natiuni jignite, nici candu amu venatu interese marsiave private. — Inse martora -mi este — spre proptirea asertiunei mele — turm'a -mi credintiósa romana statatória din 1500 suflete, carea o pascu cu cuventulu dictatu de adeverulu celu eternu, si de spiritulu romanu mai de 11 ani, in catu se estinde sfer'a unuia preutu romanu. Martori -mi suntu on. confrati preuti romani si poporulu unui tractu protopopescu, caror'a dupa amóre si onórea eternei dieitati si a cultului aceleiasi cuvenitu, totudeun'a le-amu legatu de suflétele fratiesci amóre si onóre nationei, in midiuloculu caror'a „zelulu de romanu“ l'amu manifestatu nu numai prin artea oratoriei, ci si prin fapte romanesci. Dar' martori -mi suntu acei preónorati domni protopopi, preuti si inteliginti mireni, cari in calitate de representantii cetitatului Dobo'a — cu on. dta dimpreuna m'au alesu — prin aclamatiune — de consiliariu scol. gr. cat. rom. in comitatulu Dobo'a; cari, de cumva asiu fi aparatu — asemenea unui meteoru — cá „romanu zelosu“ numai prin corespondinti'a -mi luata subscrisa, de securu nu mi-ar' fi incredintiatu importanta misiunei de a representá — in senatulu comitatense scolastecu — caus'a scóleloru nóstre confesionale gr. cat. romane. Se fiu escusatu inaintea on. publicu cetitoriu pentru acést'a divergiuntia, carea, pre lunga aceea, ca pune la proba paciinti'a on. cetitori, vatama si simtiulu modestei; ci vediendu-mi acoperitu de negur'a indoielei celu mai scumpu clenodiu alu animei mele, simtiulu nationale, amu fostu silitu a esi dintre barierele cuviintiei. — Acuma voiu se respundu — cá consiliariu scol. alesu — la intrebarile mie puse de catra d. representante. Antaiu la punctele a) si b), in cari dice, „ca: pentruce nu reproduce, domni'a sa si cealalte dóue vorbiri ale dsale, cari tienendule totu acole, le-a rostitu in limb'a maghiara; — pentru ce n'a vorbitu si a dóua si a treia óra romanesce; — pentru ce nu reproduce si intielesulu celoru rostite in limb'a diplomatica, se vedemu bine, ca catu de impenate au fostu in espresiuni cele rostite dupa modulu de cugetare alu lui Arpád?“ — Inainte de a respunde la aceste intrebari, se -mi fia ertatu a pune alternativ'a, ca: d. representante séu a fostu de facia la acesa adunare, séu n'a fostu; de cumva a fostu de facia, a trebuitu se audia vorbirile mele cele impenate rostite dupa modulu de cugetare alu lui Árpád, si sciindule; pentru ce nu le-a reprodusu in corespondintia-si, cá se me confunde inaintea opiniunei romane — dovedindu „ex dictis“: ca cum mi-amu plesnitu eu insumi in facia principiale desvoltate in cuventarea cea d'antaia prin cele dóue arpadiane dupa aceea rostite, ca mie nici candu mi-a fostu rosine a-mi recunósce fetulu cugeteloru si a simtiriloru mele. Ér' de cumva n'a fostu de facia se fia avutu bunetate a-si luá ostenéla a se informá mai precisu despre substratulu vorbiriloru mele, si inca dela unu individu cá acel'a, care scie deosebi intre vorbiri tienute „ex proposito“ si intre intrevorbiri séu discursuri libere, de nu cumva d. representante numesce „orbiri“ discursurile duse in forma de dialogu intre membrii adunarei, fara esceptiune. — Eu a „dóua si a „treia“ óra n'amu tienutu, vorbiri „ex proposito“; ci venindu pre tapetu intrebarea, cá se se aléga comisiunile scolarie, s'a pusu obiectiune din partea unoru membrii: ca nu se póte purcede la alegerea comisiunei pentru scólele superiori popularie, pana candu se va resci, ca óre representatu este opidulu Seecu prin senatulu scol. comitatense, séu nu? — Diu acést'a intrebare s'a escatu, un'a, de nta indelungata asia dicundu „de lana caprina“ fara cutare precisata ordine si vorbiri. Deci fiindu acést'a intrebare fórte secundaria, cá se nu perdemu timpulu si de altmintrea fórte inaintatu, nimeni a tienutu vorbiri, ci care cum a incaputu la rondu, a intrevorbitu prelunga parerea sa, cá se intrecurmamu firulu disputei, si in urma a decisu votisarea, cá se se aléga comisiunea. Cu acést'a ocasiune mi-amu datu si eu parerea in limb'a maghiara: poftindu antaia óra: cá se se aléga comisiunea pentru scólele superiori; inse nimene a descinsu la enuclerea basei, atributeloru, séu caracterului acelorasi, acelea „rederemo“, apoi atunci se fia bunu a-mi veni intr'ajutoriu d. representante cu intrebarile sale cele sceptice. A dóu'a óra mi-amu datu parerea: cá se nu se privésca de pedeca cestiunea facia cu opidulu Seecu, ca fiindu intrebatu -si va dá respunsulu.

Asemenea pareri si-au datu si cealalti domni membrii romani totu in limb'a maghiara, pentruca asia a decursu convorbirea dialogica. — Alte obiecte — prelunga cari pledandu, se fiu tienutu vorbiri arpadiane, — n'a venitu la desbatere. Ér' de cumva i suntu cunoscute domnului representante, fia bunu a le dá publicitatiei. Aici se -mi fia ertatu a-mi face acea observatiune: ca suntu impregiurari, candu, unu romanu — locuitoriu in acestu remnu poliglotu — déca elu de altmintrea simtiesce, cugeta si lucra romanesce — fara de a pericliitá caus'a nationala, si prin urmare fara de a incetá de a fi demnu spre portarea numelui de romanu —; póte vorbi si in alte limbe, déca prevede, ca enunciarea opiniunei sale in limb'a straina — mai vertosu candu se incinge cova discusiune lamuritória de pareri — nu prejudeca dreptului eternu de egalitatea limbei sale nationale. Un'a astfeliu de impregiurare a subversatu si cu acést'a ocasiune. Apoi — mai de multe ori — nu cuventulu rostitu in un'a séu alt'a limba, ci simtirile si cugetele prin acelasiu respicate si faptele conformu acelorasi ecsecutate, periclita si vendu drepturiile natiunei si ale limbei nationale. — Ér' candu pretiude onórea si dreptulu limbei nóstre: „salus lingvae nationalis suprema lex esto“, cá se vorbimu eschisivu romanesce: precum a facutu-o cu acést'a póte mai de multe ori decatu d. representante — de si nu de multu pasitu in vietí'a publica, — vorbindu eschisivu romanesce in tóte adunarile, in cari amu luatu parte, neluandu in consideratiune interese private, ma nici ur'a si gón'a contrariloru mei cu cari amu vietiuitu in atingere nemidiulocita*). —

(Va urmá.)

*) Maghiarulu nu ti vorbesce nici intr'o societate oficiósa séu sociale alésa romanesce; asia se facemu si noi facia cu elu, ca altfeliu nu lu vomu induplecá la egalitate perfecta, ci lu vomu ajutá a se mai inganfa si pe catu s'ar paré, ca nu e. Vicem pro vice! Va vorbí maghiarulu romanesce, voi vorbí si eu dupa aceea in limb'a lui, astfeliu vorbésca fiacare pe a lui numai, ca atunci nu lu va ride, ci lu va respectá si strainulu. — R.

Dela diet'a Ungarici.

Caus'a estradarei dep. **Al. Romanu!**

In siedinti'a din 4 Decembre se luá inainte propunerea comisiunei de imunitate asupra cererei oficiului de presa, cá camer'a se concéda a se poté ecsecutá sententi'a adusa in contra d. Al. Romanu. Comisiunea face propunerea pentru a se concede.

Se scóla in contra d. Simonyi afirmandu, ca sentinti'a nu e pronunciata de tribunale legale, pentru ca juriile n'au base in legile fundamentale, si su infiintiate numai prin ordinatiune ministeriale, prin urmare concesiunea nu trebuie se se dé.

Dr. Hodosiu intre altele dechiara, ca nu se afla base de acusa in contra d. Romanu, pentru ca elu fù condamnatu pentru pronunciamentulu din Blasiu, pentru care Maiestatea Sa a datu amnestia generale.

Paczolay adesta, ca ministeriulu a avutu dela dieta plenipotentia la emiterea ordinatiuniloru pentru jurii.

Mai vorbescu 6 insi, intre cari si Miletics, Babesiu in contra comisiunei, ma si Tisza, cu tóte aceste inse, dupace vorbi si Paulu Hoffmann referentulu, ca nu pronunciamentulu, ci unu ciclu de articli, a caroru base e pronunciamentulu, si

prin cari a torsu intr'una agitatiunile, e temeiulu sententiei; ér' actulu de gratia regésca nu anuléza valibilitatea sententiei, ci apera numai de urmarile ei. Se cere deci votisare nominale din ambele parti, inse se amana votisarea pe urmatóri'a siedintia, a carei resultatu ilu scimu din telegramulu Nr. tr.

— Dualismulu a innadusitu libertatea comitatului Héves, dicu diurnale. In 14 Decembre an. tr. comitatulu Héves insultase prin unu conclusu invoirea austro-ungarica. Asia i se sistá activitatea si primi unu comisariu r. — Din Port-Said Mai. Sa emise in 16 resolutiune, cá se so redice starea esceptionale a comitatului. Asta mesura se esplica acum, ca a pornitu stóu'a dualismului spre apunere. —

AUSTRO-UNGARI'A. Vien'a. Mai. Sa imperatulu si regele a sositu in 6 Decembre din calatori'a din Orientu si dela festivitatea deschiderei canalului Suez prin Triestu in Vien'a, unde fù asteptatu in curtea trenului pregatita si decorata de catra consululu Vienei dimpreuna cu alte autoritati civili si militari. Asemenea fù primitu si prin cetate si la curtea imperatésca. Pe stratele, pe unde trecu Mai. Sa se aflau flamure volvaindu. Diurnalele scriu, ca la intemplinarea ministeriului Mai. Sa a primitu rece pe ministrii burgeri Giskra, Herbst, Hasner si Bresti, din care causa credu, ca -si voru dá dimisiunea. —

Renumitulu diplomatu si barbatu de statu Dr. Fischhof a scosu ér' la lumina o brosiura sub titlulu: „Austri'a si garantiele sustarei ei", in care probatulu barbatu de statu dovedesce, ca numai federalismulu si dreptulu egalu pentru tóte popórele din Austri'a póte restitui sdruncinat'a unitate a monarchiei. Diurnalele au inceputu a face estracte din brosiura, care inca dovedescu acésta. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Corpurile legislative ale Romaniei lucra cu repediune. Senatulu a si desbatutu proiectulu adresei la cuventulu de tronu si in siedinti'a din 22 Novembre v. cu o mica modificare s'a si primitu alegandusse comisiunea, care impreuna cu biurolu se mérga la palatu pentru a presentá adres'a in tecstulu urmatoriu:

ADRES'A SENATULUI ROMANIEI LA DISCURSULU TRONULUI:

Prea Inaltiate Dómne!

Sesiunea de estimpu are o indoita importantia pentru senatu, precum si pentru tóta tiér'a. Venimu dar' cu respectu a salutá inca odata nóu'a era, ce are se consolide institutiunile nóstre; si no simtimu fericiti de a vorbi prim'a óra despre interesele poporului facia cu Domnulu si cu Dómn'a Romaniloru.

Situatiunea tierei, atatu afara catu si in intru, descrisa cu deamenuntulu in mesagiulu tronului, va fi obiectulu preocuparioru nóstre celoru mai seriése.

Amu vediutu cu o via multiamire, ca suveranii Europei v'au datu asecurari personale despre interesulu si solicitudinea ce au pentru statulu romanu; si noi nu vomu lipsi, Mari'a Ta, de a ajutá guvernulu cá se puna in lucrare energica si statornica vointi'a tierei, de a se mantiené in tractate respectandu drepturile altor'a pentru cá la rondulu ei si ale sale se fia respectate.

Vomu cercetá cu scrupulositate afacerile din intru si ve vomu spune totudéun'a adeverulu, ca-ci numai astfeliu vomu puté probá devotamentulu nostru catra capulu statului.

Tiér'a are astadi nevoia mai multu decatu ori candu de a-si formá éducatiunea politica prin ecsemple pipaite de justitia si de moralitate. Aceste inalte virtuti, cu care ati impodobitu tronulu, voru inspirá pe toti; si astfeliu, marinduse din ce in ce numerulu faptelor celoru bune, vomu realisá adeverat'a libertate, pe care suntu basate institutiunile nóstre.

Suntemu petrunsi de recunosciintia, Mari'a Ta, pentru cuvintele de pace si unire ce ati pronunciatu intre noi. Fiti bine incredintiatu, ca vomu tiené comptu de dificultatile timpului si nu vomu crutá nici unu sacrificiu pentru a se mantiené armoni'a intre tóte puterile statului. Preocupati numai de interesele cele mari ale patriei, vomu puté convinge pe toti, ca orice lupte de interese egoiste au disparutu si ca atatu in sinulu corpului legiuitoriu si intre consiliarii puterei ecsecutive nu predomina de catu cea mai cordiala infratire, basata pe binele comunu.

Dumnedieu se protege Romani'a si se ajute pe Mariile Vóstre de a o conduce pe calea maririi si a prosperitatii. —

(Reportore fù G. Costa-Foru.)

Camer'a deputatiloru inca alese comisiunea pentru respunsu la discursulu tronului, care e compusa de 7 insi, intre cari si d. gen. Florescu. Se anunciara iute si interpelari in cestiunea Cuca-Macaii si in privinti'a cisteloru impuse de prefectulu judeciului Vlasca.

Se pare, ca desbaterile in camera voru fi, déca nu infocate, celu pucinu catu de cerbicóse.

Diurnalele Romaniei totu mai continua a publicá ajutória pentru tofaleni si „Romanulu tramise pana acum alu 14 versamentu de cate o mia de franci din colectele ce le face compatimirea de frate.

M. S. Domnulu a concesu ministrului d. Cogalniceanu purtarea insemneloru ord. coróncei de feru cl. I, daruitu de imperatulu Austriei si regele Ungariei. Asemenea d. N. Catargi cruce de comandatoru ord. Franz Josef si d. I. Brosteanu; ér' d. Const. Poteca si G. Paleologu cruce de cavaleru. D. C. Costa-Foru si C. Darusi primira auctorisatiune a purta ord. „Salvatoru" daruitu regelui elinilor. — Pentru servitia retpective? —

— Pentru impintenu de a se face prin tóte comitatele, scaunele si districturile séu prefecturele, in care locuiescu romani, unu **facu simile,** reclamatu cu voce stentatorica de impregiurarile nóstre, comunicamu aici dupa „Rom." unu ce salutariu si aduncu batatoriu in problem'a culturei poporului romanu:

SOCIETATEA PENTRU INVETIATUR'A POPORULUI ROMANU.

(Sectiunea centrala.)

Apelu catra proprietarii judeciului Ilvofu.

Comitetulu sectiunei centrale a societatii pentru invetiatur'a poporului romanu constatandu marea lipsa de invetiatori in comunele rurale din judeciulu Ilfovu, a luatu decisiunea de a deschide o scóla normala primaria, cu scopu de a formá institutori, care se poseda cunosciintiele, aptitudinea si inalt'a moralitate indispensabile pentru a respandi instructiunea si educatiunea in comunele judeciului capitalei Romaniei.

Ne dispaindu de fondurile necesarii pentru infiintarea unui institutu de asemenea natura, ce va necesitá inevitabilu ecsistenti'a unui internatu, comitetulu face apelu catra proprietarii judeciului Ilfovu, invitandui de a dá patrioticulu si generosulu domniloru loru concursu unei institutiuni asia de utile si salutarie, cá o scóla normala, destinata a dá comuneloru, unde -si au proprietatile si interese, invetiatorii cu sciintia si moralitate. Comptandu pe inteligintí'a si sentimentele de patriotismu luminatu alu proprietariloru judeciului Ilfovu, comitetulu nu se indoiesce despre resultatele apelului séu si anuncia, ca list'a de subscrieri se afla depuse la d. C. Ceornovodeanu, casieriulu societatii (strat'a Calitii Nr. . .), la comptoriulu d. bancheru Ioanide, strat'a Germana Nr. 21, la secretariulu comitetului, strat'a Pensionatulu Nr. 10, casele dlui Esarcu, precum si la d. libraiu Danielopolu, pasagiulu romanu.

Comitetulu esprima dorinti'a si are sperantia, ca diurnalele capitalei, convinse de utilitatea unui asemenea intreprinderi, nu voru stá indiferinte, ci voru dá puternicului sprijinu ce o presa luminata si inteligenta este datória a dá institutiuniloru ce -si propunu redicarea nivelului intelectualu si moralu alu natiunei.

p. Presiedinte, C. Esarcu.
Secretariu, I. Riuréneu.

Statute. Capit. I. Scopulu. Art. 1. Scopulu acestei scóle este de a formá institutori, mai cu séma pentru judeciulu Ilfovu, care se posede cunosciintiele, aptitudinea si inalt'a moralitate indispensabila pentru a respandi instructiunea si educatiunea in comunele rurale.

Art. 2. Elevii, la esirea loru din scóla, se voru intórce cá institutori, catu se va puté in comunele de unde suntu veniti.

Cap. II. Organisarea. Art. 3. Instructiunea data in scól'a normala cuprinde:

I. Instructiunea morala si religiósa.

II. Limb'a romana.

III. Aritmetic'a aplicata operatiuniloru practice.

IV. Elementele geometriei, arpentagiului si nivelarii.

V. Notiuni de sciintiele fisice si naturale, aplicabile intrebuintariloru vietei. (Chimi'a? r.)

VI. Notiuni elementarie de agricultura, orticultura, industria si igiena. (Vite, stupi, vermi?)

VII. Instructiunea civica, si in specialu notiuni de administratiunea comunala si de tenerea registriloru starei civile.

VIII. Elemente de geografia si istoria generala, si in specialu istori'a si geografi'a tieriloru romane.

IX. Pedagogi'a si didactic'a.

X. Caligrafi'a si desemnulu.

XI. Music'a si gimnastic'a.

Art. 4. Aceste obiecte de studiu se voru imparti in trei clase séu divisiuni, fiecare de cate unu anu.

Art. 5. In fiecare clasa voru fi mai multi profesori titulari si supleanti.

Art. 6. Elevii suntu ecsercitati in anulu alu 3-lea la practic'a metódeloru de instructiune in scól'a primaria a societatii, anecsata pe langa scól'a comunei séu a guvernului. Ei voru fi iniciati in adeveratele principii de educatiune, in cunosciinti'a midiuloceloru de a dirige si tiené o scóla, de a organisá o scóla in diferitele casuri, ce potu se se presente, dupa verst'a, numerulu si gradulu de instructiune alu elevilor etc.

Cap. III. Recrutarea elevilor. Art. 7. Comitetulu iea mesuri cá se se recruteze in fiecare anu catu se va puté de prin comunele din judeciulu Ilfovu, numerulu de elevi, care se va crede necesariu a incepe anulu scolasticu.

Art. 8. Acesti elevi voru fi catu mai in versta, si catu se voru puté cu mai multe cunosciintie primarie.

Art. 9. Pentru elevii cu pucina instructiune se va stabili o divisiune preparatória, pentru a i face apti de a urmá cu profitu cursurile celoru trei ani de studiu.

Art. 10. Elevii, intrandu in scóla, se obliga printr'acést'a insasi a deveni invetiatori satesci in timpu de cinci ani celu pucinu.

Aceia, cari se voru sustrage acestei obligatiuni, suntu tienuti se restitue scólei tóte spesele ce intretienerea loru in scóla a necesitatu.

Art. 11. Comunele, particulari séu asociatiunile filantropice potu se fundeze burse séu portiuni de burse.

Cap. IV. Directiunea si administratiunea scólei. Art. 12. Directiunea si administratiunea scólei este incredintiata de comitetu unuia dintre profesorii, care va fi directorulu scólei.

Elu va avé siederea in localulu institutului.

Art. 13. In privinti'a partii morale si disciplinarie, directorulu va fi ajutatu de unu prefectu de studiu.

Art. 14. In privinti'a partii economice, elu se va ajutá de unu economu si de mai multi ómeni de servitiu.

Art. 15. Directorulu se insarcinéza cu supravegiarea studialoru. — Elu veghiaza la instructiunea si educatiunea elevilor, se intielege cu profesorii asupra ecsercitieloru si conferintieloru pedagogice, ce va fi de trebuintia a se face, supravegheaza ecsamenile si aplicarea esacta a programeloru si regulamentelor scolarie.

Elu veghiaza asemenea la ordinea si disciplin'a ce trebuie se domnésca, atatu printre elevi, catu si printre impiegatii institutului, pune in aplicare mesurile disciplinarei, are inspectiunea bibliotecei, colectiuniloru de istoria naturala precum si alte colectiuni.

Art. 16. La sfirsitulu fiacaruia anu, directorulu va inainta comitetului o dare de séma despre starea institutului, precum si despre imbunatatirile ce ar' crede necesariu de introdusu.

Art. 17. Economulu, care sub controlulu directorului are administratiunea economica a scólei, face cheltuielile, le justifica si tiene comptabilitatea.

Art. 18. La finele fiacaruia anu scolariu, directorulu va inainta comitetului bugetulu de cheltuielile ordinarii si estraordinarii ale scólei pe anulu viitoriu.

Art. 19. Secotelile se voru dá, conformu regulelor ce suntu pentru celelalte autoritati.

Art. 20. Unu medicu este atasiatu pe langa institutu. Elu va visitá institutulu celu pucinu de dóue ori pe septemana.

Aparate gimnastice se voru stabili in scóla pentru ecsercitiulu corpului in timpulu recreatiuniloru,

Cap. V, VI, VII tractéza despre profesori, ecsamene, cari se urméza dupa legea de institutiune.

Subscrisi:

Presiedinte I. Eliade R.

V.-presiedinti: C. Esarcu, I. Maximu.

Secretari: I. Riurénu, St. Mihalescu, Gr. N. Manu, I. Dragomiru.

Casieriu: C. Cernovadénu.

Membrii consiliari: A. Alsaki, P. Poenaru, Sc. Falcoianu, C. Brailoiu, N. Gherasi, V. Popa.

„Gardistulu Civicu“, fói'a popularia, ce ese in Galati in alu doilea anu cu devis'a: „Ordinea publica“, „securitatea comune“, sub redactiunea d. Dimitrie S. Stefanescu, care apare Sambata, cu 10 lei noi pe anu si franco posta, cá o vigilia nationale, ne anuncia, ca in 19 Nov. s'a inauguratu linea drumului de feru Brail'a-Bucuresci pana la o departare de vreo 55 chilometre si mai bine. Locomotivulu Brail'a pornitu la 11 óre cu mai multe vagóne ajunse la statiunea Muftui la 12 óre si 10 min. Acésta deschidere s'a facutu cu o pompa partata de unu mare entusiasmu nationale in credentia, ca romanulu se va inaltiá la prosperarea viitoriului cum se inaltia vulturulu in sboru. — Se credemu cu totii in acésta, ca credinti'a urmata de activitate neintrerupta ne va manutui de amenintiarile sórtei, celei vitrege, care ne tiené sub jugulu tiranu alu amortirei esite din desperare, care aduce si apunerea vietiei. — Sperantie! —

Drumulu de feru Sucév'a-Romanu se da in cerculatiune in 12 Decembre nou, totu aripi de inaltiare. —

UNU TESTAMENTU alu d. A. Basiota din Romani'a distr. Dorohoiu facutu in 25 Oct. a. c. ne a rapitu in estasulu celoru mai ferbinti dorintie, cá se se mai afle asemenea mecenati intre romani, care se-si eterniseze numele cu redicarea a cate unui institutu de cultura, cum a facutu d. Basiota cu provederea unui institutu academicu. Unu testamentu per excellentiam democratu, care nu lu vomu lasá necunoscutu cetitoriloru. —

„Informatiunile Bucurescene“ unu organu nepoliticu, ce cuprinde insciintiari si avisari si o sectiune de informatiuni pentru calatori, numai cu pretiulu postei 2 lei pe luna, ésa in Bucuresci la lumina nóua, cate de 20 ori pe luna in cate 5000 ecsemplarie, care se va impartí gratis. In scurtu si la sórele libertatii matutine se voru inchiná antagonii. —

FRANCI'A. Parisu 29 Novembre. Corpulu legislativu s'a deschisu astadi. Discursulu imperatului dice: Nu este usioru a se stabilí in Franci'a practicarea regulata si pacifica a libertatii. Societatea parea, de vreo cateva luni, amenintiata de pasiuni subversive.“ Bunulu simtiu inse alu publicului a facutu o reactiune contra acestoru esagerationi culpabile, cari n'au servitu de catu a pune si mai multu in vedere soliditatea edificiului fundatu prin sufragiulu universalu; incertitudinea si turburarea nu mai potu durá. Franci'a cere ordine cu libertate; catu pentru ordine respundu eu; dvóstra ajutati-me a salvá libertatea. Se ne tienemu la o egala distantia de reactiune si de revolutiune. Senatus-consultulu din Septembre a inauguratu o era nóua de reconciliatiune si de progresu; elu face acum se se aplice aceste principia; primarii voru fi alesi din sinulu consiliiloru municipale la Parisu si Lionu; consiliile municipale se voru alege prin sufragiu; la Parisu consiliulu municipalu va fi alesu de corpulu legislativu; consilie cantonale se voru institui; consiliieloru generale li se voru acordá noue prerogative; coloniele voru participá la descentralisare. Mesuri voru fi luate cá invetiamentulu primariu se fia gratuitu; cheltuiele de justitie si de inregistrare se voru micsiorá; unu regulamentu se va infiintiá pentru copii, cari lucréza in manufacturi. Anchet'a relativa la octroiu s'a inceputu; unu proiectu de lege asupra vamiloru va fi propusu. Situatiunea imperiului presenta resultatele satisfacatórie; veniturile indirecte s'au maritu cu treidieci milióne mai multu decatu in anulu trecutu; bugete presenta escedente insemnate. — Bugetulu pe 1871 va permite ameliorarea mai multoru servitii si dotatiuni pentru lucrarile publice, dara propunerea de reforme nu este de ajunsu, trebuie inca cá printr'o atitudine clara si firma puterile publice se arate, in acordu cu guvernulu, ca cu catu libertatile se marescu, cu atatu suntemu decisi a mantiene interesele societatii, principiele constitutiunei. Catu despre puterile straine, imperatoralu se felicita de relatiunile amicale ce ecsista intre ele. Suveranii si popórele dorescu pacea si se ocupa cu civilisatiunea. Imperatulu mentionéza despre Raylwayul pacificu, despre comunicatiunile electrice ale tunelului din Alpi, despre taiarea istmului de Suez. Europ'a intréga a fostu representata in Egipetu la inaugurationea acestei intreprinderi gigantice. Déca imperatricea nu asista la deschiderea cameleloru, este ca imperatorele a tienutu, ca presenti'a sa intr'o tiéra in care armele francese s'au ilustratu alta data se marturisésca despre simpathi'a ce Franci'a are pentru o lucrare ecsecutata de geniulu unui francesu. Imperatulu esprima sperantí'a ce are despre resultatele fericite ale sesiunei. Marile corpuri de statu strinsu unite se voru intielege spre a apretiá cu lealitate ultimele modificatiuni facute constitutiunei. Participarea mai directa a tierei la propriele sale interese va fi pentru imperiu o nóua fortia si diferitele nuantie de opiniuni disparu candu interesulu generalu cere. —

Novissimu. Bucuresci 10 Dec. Prefectulu dela Romanu Calimachi Catargiu, care tiene de partit'a liberale conservativa, fù chiamatu de catra princ. Carolu in capitala si denumitu ministru de esterne. — Camer'a a votatu adres'a la cuventulu de tronu. —

Parisu 7 Dec. Partit'a liberale intrunita cu Ollivier in frunte si-a datu programulu: desvoltarea autenomiei comunale, revisiunea legei de alegere, stergerea timbrului de diurnale, redicarea juriloru si politic'a de pace. —

Rom'a 4 Dec. Pana acum se au adunatu aici 400 de episcopi, intre cari si metropolitulu din Parisu. Imperatés'a Austriei va descinde in palatiulu Farnese si sunt'a la internunciatura. Istoriculu Cesare Cantu, singurulu mirénu e provocatu de Pontificele a intrá in conciliu pentru a i descrie istoria. —

Varietati.

— (O domna matrona romana.) Dómn'a Mari'a de Scardeli proprietara mosiei Sascutu, plas'a Racaciunii, judeciulu Putn'a, vediendu necesitatea unei scóle, a oferitu acelei comune cate 200 lei cursulu vechiu pre fiecare luna, salariulu unui invetiatoru comunalu, totu odata donandu si o casa din ale proprietatii, cá localu de scóla. —

— (Oferiri.) Domnulu Balasiu proprietariulu tergului Adjudu, vediendu dificultatile de cari sufere acea comuna in privinti'a localului de scóla, a oferitu unu locu spatiosu si materialulu necesariu pentru constructiunea unei edificiu scolariu. —

— (Limb'a romana in liceulu si gimnasiele din Iasi.) Ministeriulu cultelor si instructiuniloru publice prin program'a sa, ordona, cá limb'a romana in licee si gimnasii se se predé impreuna cu cea latina.

Gimnasiulu Alecsandru celu bunu a sciutu a conformá cu programulu, si, din antaiulu momentu in numitulu gimnasiu limb'a romana a avutu acessi importantia cá si limb'a latina, ca-ci, ce ne-ar' folosi nóua de a sci latinesce fara a sci a ne esprimá curatu si esactu in limb'a nóstra nationala, care nefiindu inca pe unu gradu de desvoltare cá celelalte limbi europene, cere cu atatu mai multu se fia cultivata. Astfeliu in numitulu gimnasiu se preda in clas'a I si a II-a, etimologi'a si sintax'a, precum si o ortografia buna.(?) Era in clas'a III-a si a IV-a se preda eleviloru regulele elementare de stilu si compositiune, atatu de prosa, catu si de versuri; astfeliu in catu elevii, cari absolvu acestu gimnasiu suntu in stare de a face ori si ce compositiune conformu cu puterea desvoltarei loru; sciindu tóte regulele, pe care trebuie se le urmeze. Acelasi principiu de si cu mai pucine resultate este aplicatu si in gimnasiulu Stefanu celu mare. Inse in liceulu din Iasi, obiectulu limbei romane este acum cu totulu uitatu(?!) astfeliu incatu pe langa, ca studentii cari incepu educati'a loru in acestu liceu, nu numai ca nu suntu in stare de a dá probe de ori cari consciintii esacte ale limbei loru nationale, dar' prin mult'a negligentia si prin o totala neocupatie nu suntu in stare la Bacalauriatu de a intreprinde o compositinne privitória la figurile retoricei ce i se propunu, ori catu de usióra pote fi ea.

Dupa ce amu aratatu starea deplorabila a limbei romane in liceulu de Iasi, rugamu pe inaltulu ministeriu respectivu, cá se faca o mica reflecsiune, cá la ce resultatu putemu se esimu urmandu o asemenea directiune. Ce ne folosesce o academie romana déca fiecare elevu (care cu timpulu devine unu membru alu societatii) nu a fostu instruitu catusi de pucinu in acésta limba. In timpulu catu elu sta in scóla nu simte lips'a totala de cunoscintia in limb'a sa materna, dar' se trezesce in fine si recunósce ignoranti'a sa. Ce póte elu atunci se faca? Asupra cui cade responsabilitatea mai multu decatu asupra acelor'a, sub a carnia conducere a fostu incredintiatu. Atragemu asupra acestui punctu atentiunea tuturoru cetatienilorn patrioti, cari -si tramitu copii la scóle cu scopu de ai vedé educati, mai cu séma in limb'a loru. — „C.“

Nr. 2351—1869. 1—3

Escriere de concursu.

Pentru unu stipendiu de 120 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Efraimo Iosifu Klein de Muntulu asemnatu gimnasistului de VII. clase dela gimnasiulu greco-catolicu din Blasiu Octaviu Blasianu, si prin abdicerea aceluia, devenitu vacantu prin acesta pana in óuea lui Decembre a. c. st. v. se escrie concursu.

Pentru dobandirea acestui stipendiu potu concurá acei teneri studenti nascuti transilvaneni, cari au in studia clasea generale I-a cu eminentia, si portare morale buna, — si care studiase in institutele de invetiamentu din Blasiu, dintre cari consanguenii piului fundatoriu „cæteris paribus“ voru avé preferintia.

Concurentii la acestu stipendiu au de a-si tramite cererile loru concursuale instruite dupa recerintiele espresse in ordinatiunea consistoriale din 21 Augustu a. c. Nr. 1582 publicata in „Gazet'a Transilvaniei“ sub Nr. 64, 65, 68 pre terminulu deja prefiptu la subsemnatulu consistoriu metropolitanu. —

Blasiu in 29 Novembre 1869.

Consistoriulu metropolitanu gr. cat. de Alb'a Iulia.

AVISU

celoru in dreptu de a vinde obiectele medicamentale

BALSAM-PRESERVATIVU

unicului medicamentu escelinte contra spasmuriloru, bóleloru de stomacu de orice natura, epilepsia, colica repede, diarea, versaturi la femei impovórate, colera, colerina, restaurarea dupa bóle indelungate si regularea organeloru misitóitóre, analisatu si aprobatu de chemiculu servitiului sanitariu din Vien'a si usatu de multe celebritati medicale.

Se tramite numai la primirea pretiului (pe comptantu) ori la posta (Postnachnahme). Pretiulu unei butelie originale cu capsula de cusotoriu si sigiliu dimpreuna cu instructiunea in 3 limbe e 1 fl. 50 cr. In Brasiovu se afla in depusulu centralu in apotec'a lui MILLER la „corón'a de auru“, tergulu pescelui, si la Anken et Comp.; precum si in Bucuresci la d. I. Ovessa negutiatoriu. La apotecarii in: Esseg, Adele Deszathy; in Fagarasiu I. Megei, in Sibiiu M. Sill si negutiat. I. Thalmeyer; C. Kooya in Iasi; Dr. Hinz in Clusiu; Alb. Jeney in Mureshu-Osiorheiu; Paulu Breuer in Lapusiulu ung.; Rud. Smettan in Ploiesci; Csuta et Comp., negutiatoriu in S. Szt.-György si Ioane Ajtai negutiatoriu in Rosia: Aradu F. T. Probst; Alb'a Iulia C. Boosz; Temisiór'a A. Quirini, apotecari; Mediasiu apot. la „corón'a de auru“; Reginu S Dietrich; Sigisiór'a I. B. Teutsch, negutiatori. 49

CURSURILE

la bursa in 10 Dec. 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 84	cr. v. a.	
Augsburg	—	—	121	25	„ „
London	—	—	123	90	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	59	90	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%			69	90	„ „
Obligatiunile rurale ungare			79	25	„ „
„ „ temesiane			78	25	„ „
„ „ transilvane			76	—	„ „
„ „ croato-slav.			82	75	„ „
Actiile bancului	—	—	730	—	„ „
„ creditului	—	—	286	—	„ „

Redactoru respundietoru

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.